

[Bilgrav-Nielsen]

området skal der en markant støtte til, og der skal i hvert fald på uddannelsesområdet igangsættes en aktivitet, som forøger det offentliges udgifter. Så vi ved, at dette kasseunderskud vil blive måske endda betydelig større.

Det er i al sin enkelthed udtryk for, at vi i Danmark har en for lille og en for svag produktionssektor i forhold til det forbrug, vi har, eller at vi har et for stort forbrug i forhold til vores produktionssektor. Vi er i det radikale venstre indstillet på at medvirke til, at problemerne løses, fortrinsvis ved, at vi øger produktionssektoren.

Det kan tjene til forklaring på de problemer, vi har, at vi har været udsat for en meget kraftig international afmatning, som har ramt os hårdt, men det tjener ikke til undskyldning. Vi må erkende, at vi op igennem de sidste 20 år har skruet den automatiske velfærdsforøgelse sådan sammen, at den ikke lader sig påvirke nævneværdigt af et konjunkturtilbageslag. Denne velfærdssikring adskiller vor situation i dag fra situationen i 1930'erne. Vi har nu som dengang depression og økonomisk krise, men vi har ikke socialnød, og det er godt. Men spørgsmålet er, om vi kan fastholde denne automatiske sikring af velfærdssituationen, uanset hvordan det går med Danmarks økonomi. Jeg tror det ikke. Jo mere landet forgældes, jo større risiko er der for, at vi tvinges til at reducere det sociale niveau. Vor situation er altså kritisk, men den er efter vores opfattelse absolut ikke håbløs.

Betragter vi udviklingen siden 1979, ser vi, at den har været præget af især 4 ting. Den har været præget af en meget svag international økonomisk vækst, af stor stigning i renteniveauet og af en stor stigning i energipriserne. Dertil har vi i Danmark haft en meget markant tilgang til arbejdsmarkedet. Det er denne udvikling, der har givet os problemer med økonomien og med beskæftigelsen.

Siden 1979 har det radikale venstre taget medansvar for tilrettelæggelse af en politik, der har været rettet imod disse problemer. Man kan sige, at resultatet er beskedent, men midlerne var og er stadig de rigtige. Afdæmpning af lønudviklingen, fremme af erhvervsinvesteringerne og en klar neddæmpning og omprioritering af de offentlige udgifter, så de mere er rettet imod samfundsøkonomisk givtige ting, har givet en positiv ud-

vikling på to konkrete punkter: betalingsbalanceunderskuddet er reduceret, og konkurrenceevnen er forbedret. Men der skal mere til. Ja, vi kan godt tilstå alle sammen, at der skal meget mere til for at få ledigheden bragt ned.

Det, vi står over for, når vi skal tilrettelægge den kommende tids politik, er valget imellem tre retninger.

Man kan vælge den retning, som tager sit udgangspunkt i et dybt hug i f.eks. de sociale udgifter og i dagpengeområdet. En sådan politik vil blive fulgt af forståelig uro i vide kredse i befolkningen. En sådan politik vil rejse berettigede krav om kompensationer. Det vil betyde, at indkomstpolitik i en sådan situation vil være mere påkrævet end ellers, men den vil være umulig for en regering at føre, altså en regering, der står bag en sådan nedskæringspolitik, og her tænker jeg på det såkaldte alternativ, som vi efter udsendelsen i aftes i TV godt kan tage endelig og definitiv afsked med. En sådan politik, en sådan retning skal vi ikke vælge. Det radikale venstre siger nej til at vælge en sådan vej.

Så er der en anden retning, og det er den, SF så klart har satset på. Det er en voldsom ekspansion af de offentlige udgifter. Det kan man midlertidigt få en svag forbedring af beskæftigelsen ud af, men man opnår samtidig en katastrofal vækst i betalingsbalanceunderskuddet, og man opnår en kraftig forringelse af konkurrenceevnen. En sådan politik siger det radikale venstre nej til, og jo mere SF fører sig frem med sine krav – de er jo forstærket her i går og vel til dels i dag – jo mere bliver det klart, at den vej ikke er farbar, og jeg må tilføje her, at jeg synes, at jo mere bliver det klart, at også socialdemokratiet vil tage afstand fra en sådan linje.

Så er der den tredje linje, som vi mener skal følges, og det er, kunne man godt kalde det, majforligslinjen. Selvfølgelig kan socialdemokratiet ikke møde op her og sige, at nu er det socialdemokratiets helhedsplan, der skal følges til punkt og prikke. Socialdemokratiet kan møde op og sige, at det mener, at hovedlinjerne i den politik, der har været ført igennem de sidste 2 år, skal fortsættes og forstærkes, og siger man det, så siger vi i det radikale venstre, at det er vi enige i. Det, der skal ske, er, at man sætter endnu kraftigere ind med hensyn til erhvervsfremmeordninger, at man holder helt fast ved den offentli-